Malenovice

slovo starosty

Vážení a milí spoluobčané,

bude to už rok, co do našich životů zasáhla pandemie koronaviru. Rok, během něhož byl na minimum omezen společenský život i společné sportovní a kulturní aktivity (nejen) v naší obci. Tento stav může zvenčí logicky působit, jako by se na obci nic nedělo, jako bychom snad upadli do nějakého celoročního zimního spánku. Tak to ale rozhodně není. Naopak – vedle běžné agendy pracujeme intenzivně na přípravě a realizaci hned několika zásadních projektů. A i když se zrovna nemůže konat ples nebo dětský karneval, děje se tak toho vlastně docela dost.

Jak jste si mohli všimnout již v minulém roce, zahájili jsme postupnou kultivaci separačních míst v obci. Začali jsme tříděnými kontejnery u Rajské boudy a u Tkáčů, nyní jednáme s farností a biskupstvím, jakožto vlastníky pozemků, abychom mohli důstojně zkulturnit i prostor separačního hnízda u kapličky.

Vloni na podzim jsme zpoplatnili obecní parkoviště na Konečné. Někteří se k tomuto kroku sice stavěli skepticky, již po několika prvních měsících provozu je však třeba říci, že to byl krok správným směrem. Parkoviště vydělává a investice vložená do parkovacího systému se do rozpočtu brzy vrátí zpět. Projekt tak může sloužit jako dobrý příklad udržitelného turismu, který si na sebe vydělá sám a nezatěžuje obecní finance. Počet legálních parkovacích míst v obci stále není dostačující, aktivně proto ve spolupráci s Policií, CHKO i Lesy ČR řešíme nepovolené parkování a zároveň pracujeme na dobudování dalších záchytných ploch. Doplnit plánujeme i chybějící sociální zařízení.

Další důležitou rozpracovanou akcí je chodník Božoň – Rozhraní. Projektová dokumentace je již ve fázi žádosti o vyjádření dotčených orgánů.

V rámci modernizace a zefektivnění veřejného osvětlení v obci připravujeme výměnu všech starých sodíkových svítidel za nová, šetrnější.

Velkým tématem, které jsme slíbili řešit, je odkanalizování obce. Této otázce věnujeme v aktuálním čísle Mikroregionu samostatný článek, shrnující jak podstatné dosavadní kroky, tak budoucí možnosti. Podobně jako byla vloni veřejně prezentována Studie odkanalizování, svoláme i k tomuto bodu samostatné setkání, jakmile to dovolí epidemiologická situace.

Veškeré investiční aktivity musejí samozřejmě být podloženy aktuální a přehledně zpracovanou plánovací dokumentací. Proto jsme již loni schválili chybějící Strategický plán rozvoje obce, pracujeme na Změně územního plánu č. 3, připravujeme (po 17 letech) Pasport komunikací a v návaznosti na něj i Plán zimní údržby.

Odpovědným hospodařením se nám za uplynulé dva roky podařilo uspořit přes 10 milionů korun. Protože si však velmi dobře uvědomujeme (a v dnešní složité době víc než kdy jindy), že obecní rozpočet zdaleka není bezedný, hledáme pro všechny projekty a investice vhodné dotační tituly, včetně dotací mimořádných, individuálních. Z dotací jsme ostatně již pořídili Studii odkanalizování a v nejbližších měsících bychom měli mít díky dotacím dodánu i elektronickou úřední desku a zásahové obleky pro hasiče.

Bude to už rok, co nám koronavirová epidemie ukázala, že i „neviditelná“ věc má často velký dopad na naše životy. Platí to přitom nejen o zákeřných virech, ale v dobrém smyslu právě i o těch „neviditelných“ přípravných pracích, které nutně předcházejí každému významnému projektu.

Přeji vám všem krásný, jarem vonící březen…

Pavel Kuběna, starosta

CVČ U Rosničky informuje

Milé děti, milí rodiče a přátelé Rosničky,

pomalu ale jistě se blíží jaro, už je cítit ve vzduchu i na síle slunečních paprsků. Zimní chmury se postupně rozplynou a veselá nálada bude všude okolo nás.

V únoru nemohl proběhnout maškarní bál ani dílnička v herně, ale my jsme si poradili… Nachystala jsem dětem kreativní obálky, ve kterých měly sadu na přípravu maškarních škrabošek. Podle ohlasu maminek byly děti spokojené a já tímto všem rodičům děkuji za pomoc. Alespoň takto jsme dětem společně zpříjemnili a zpestřili jedno únorové odpoledne.

Velikonoční dílna, která je letos plánována na sobotu 20. března, pravděpodobně také nebude, tudíž abychom vám všem pomohly navodit jarní atmosféru i u vás doma, připravujeme se Sylvou Jarní kreativní balíček – keramické zajíčky a kuřátka (které si dle libosti nabarvíte buď akrylovými nebo temperovými barvami, popř. lihovými fixy), vystřihnutou šablonu na papírový košíček, zdobení a pentličky. Balíčky budou k dispozici od 10. března a cena bude 60 Kč. Více info na FB Rosnička Malenovice a www.urosnicky.eu.

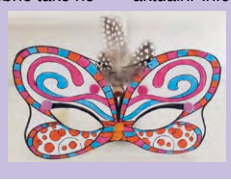

Vzhledem k nezlepšující se situaci jsem nucena zrušit Jarní burzu. Podle vývoje situace bude burza hned v prvním možném termínu, včas dám vědět.

Kapacita táborů je již téměř obsazená, ještě se mohou hlásit náhradníci. Na FB a webu jsou aktuální informace k obsazenosti jednotlivých táborů. Pevně věřím, že letní tábory proběhnou bez problémů a všichni budou spokojeni.

Přeji všem krásné, voňavé a slunečné jaro, spoustu sil a pevné zdraví. **Teta Blanka**

Informace obecního úřadu

• Obecní úřad objednal **respirátory KN95 (FFP2)**, které budou v počtu tří kusů na osobu zdarma distribuovány **občanům ve věku od 60 let**. Stejně jako v předchozích covidových vlnách **mohou senioři a lidé v karanténě kontaktovat úřad, pokud potřebují pomoci** s nákupem potravin, léků, zajištěním roušek a desinfekce, případně vyřízením dalších záležitostí. Pomoc s registrací k očkování nabízí Charita Frýdek-Místek i Moravskoslezský kraj.

• Vzhledem k aktuální epidemiologické situaci využívejte, prosím, **pro komunikaci s úřadem přednostně formu telefonickou či mailovou** (podatelna@malenovice.eu; obec@malenovice.eu; 558 677 877).

• **Poplatky za odvoz a likvidaci odpadů** – Připomínáme, že částka za odvoz a likvidaci odpadů činí pro občany trvale žijící v obci (stejně jako v loňském roce) 450 Kč za osobu na rok. Termín zaplacení poplatku je do konce března. Majitelé rekreačních objektů, kteří v naší obci nemají trvalé bydliště, zaplatí 500 Kč za objekt na rok. Zde je termín úhrady stanoven do konce června. Vzhledem k epidemiologické situaci využívejte prosím přednostně platbu elektronicky na účet: 107-6963890277/0100, kde můžete uhradit i stokorunový poplatek za psa. Do poznámky pro příjemce uveďte, prosím, příjmení a počet osob, za něž platíte. Nálepky na popelnice si následně můžete vyzvednout na úřadě. Upozorňujeme všechny, že neoznačené popelnice nebudou od 1. dubna 2020 vyvezeny.

• Lesy ČR jakožto vlastník účelových komunikací v lokalitě Hutí a Satiny vyznačí v březnu v této oblasti **Zónu zákazu stání mimo vyhrazená parkoviště**. Věříme, že toto opatření pomůže omezit provoz a nežádoucí nelegální parkování v této lokalitě. Přehled legálních parkovacích ploch v obci je k dispozici na webových stránkách obce v sekci pro turisty.

• 8. února **proběhlo přezkoumání hospodaření obce** za rok 2020 dle § 2 a 3 zákona 420/2004 Sb., přičemž dle § 10, odst. 3, pís. a) **nebyly zjištěny chyby a nedostatky**. Hospodaření obce vloni skončilo přebytkem ve výši 4 861 631,75 Kč.

• **15. zasedání zastupitelstva obce** se uskuteční ve čtvrtek 18. 3. od 18.00 v sále Obecního domu.

• **Návrh zadání Změny územního plánu č. 3** byl zveřejněn na úřední desce a webových stránkách obce dne 9. 2. 2021 a bude projednán na březnovém zasedání zastupitelstva. Připomínky je možné do 11. 3. 2021 uplatnit písemně u pořizovatele na odboru regionálního rozvoje a stavebním úřadu ve Frýdlantu nad Ostravicí.

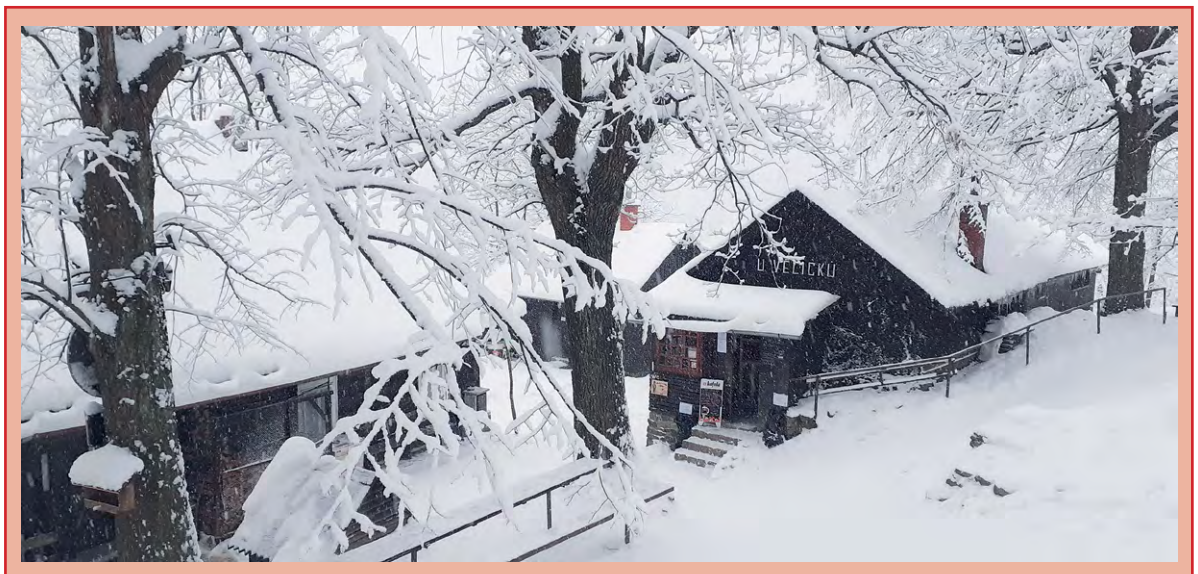

Únor byl letos po dlouhé době i v Malenovicích opět krásně bílý.

Decentralizované čištění odpadních vod je systémové řešení, reálné i pro naši obec

Otázka likvidace odpadních vod je jedním z nejpalčivějších aktuálních problémů (nejen) v naší obci. Stále přísnější legislativa pod hrozbou citelných sankcí zvyšuje tlak na hledání systémového řešení a většina z nás jistě i sama, přirozeně, vnímá potřebu chránit čistotu životního prostředí, našich potoků i podzemních vod. Nikdo z nás pochopitelně nechce žít mezi páchnoucími splašky. Na druhé straně všichni se pohybujeme ve skutečném světě, a proto je nutné hledat řešení reálné, respektující naše ekonomické možnosti i konkrétní místní podmínky.

Studii máme a co dál?

Vedení obce si problematiku odkanalizování vytklo jako jednu ze svých zásadních priorit. Prvním krokem v tomto směru bylo hned na jaře 2019 získání krajské dotace, díky níž máme nyní zpracovánu aktuální studii gravitačního odkanalizování. Ta byla v základním rozsahu odprezentována na veřejné schůzi v lednu 2020 a následně bylo řešeno i její možné prodloužení (ve spolupráci s Městem Frýdlant nad Ostravicí) přes Novou Ves na čistírnu společnosti SMVAK. Studie ukázala, že vybudování gravitační kanalizace, která by odpadní vody z podstatné části Malenovic odvedla až pod Frýdlant, případně zbudování obecní čistírny odpadních vod v Malenovicích, je technicky možné.

Již při prvotní prezentaci však v diskusi zazněly i silné argumenty proti výstavbě centrální kanalizace. Problémem se jeví především finanční náročnost takového projektu. Odhadované celkové náklady se řádově pohybují kolem 150 milionů korun, což i při maximálním využití dotací představuje pro obec opravdu velkou zátěž a zadlužení nejspíš na řadu let.

Přes veškerou snahu rovněž centrální kanalizace není reálně schopna zapojit do řešení některé odlehlejší lokality v obci. S vlastním budováním jsou pak spjata i další potenciální negativa jako rozkopané místní komunikace, majetkoprávní problémy při průchodu kanalizační sítě přes cizí pozemek a podobně.

Logicky je nyní potřeba položit si otázku, co tedy dál? Kousek jsme se posunuli, ale stojíme vlastně opět tak trochu na dalším mrtvém bodě. Bylo by přitom alibistické a zbabělé, kdybychom celou záležitost uzavřeli s tím, že to nejde. Že jsme udělali, co se dalo, a víc pro řešení odpadních vod v Malenovicích udělat nemůžeme. Vnímáme argumenty pro i proti, nechceme variantu centrální kanalizace rovnou zcela odmítnout, hledáme však i další, reálnější možnosti.

Decentralizovaná soustava čistíren jako reálnější alternativa

Pro obce s relativně malým počtem obyvatel, rozptýlených na poměrně rozsáhlém území, což je přesně případ Malenovic, se jako schůdnější, a přitom velmi efektivní, řešení jeví tzv. decentralizované čištění odpadních vod. V praxi se jedná o systém jednotlivých domovních čistíren (vždy pro jeden či několik domů), které jsou pomocí čidel dálkově monitorovány. Průběžně a podle skutečné aktuální potřeby je tak zajišťována jejich kontrola i údržba. Výsledkem je vlastně jakási síť moderních domovních čistíren, o jejichž správu se stará obec. A zkušenosti z míst, kde tento systém díky dotacím ministerstva životního prostředí již funguje, vyznívají velmi pozitivně:

- Nižší pořizovací náklady

V obci Rybí na Novojičínsku (asi 1250 obyvatel), kde se původně také chystali budovat centrální kanalizaci, vyšlo pořízení 190 čistíren včetně monitorovacího systému a softwaru na celkem cca 40 mil., přičemž asi 25 mil. z této částky pokryla dotace. Celkové náklady byly proti odhadům na centrální kanalizaci zhruba čtvrtinové. Při menším počtu obyvatel lze v Malenovicích počítat přibližně se stovkou čistíren, a tedy náklady ještě nižšími.

- Reálná možnost i pro periferní (jinak neodkanalizovatelné) části obce

Na rozdíl od tlakové či spádové centrální kanalizace je možné zapojit do systému prakticky kohokoli, což je ostatně jeden z důvodů dotační podpory. Všichni trvale přihlášení občané bez rozdílu – v centru i odlehlých částech obce, dokonce i na rekreačních chatách užívaných k trvalému bydlení – si tak mohou dát likvidaci odpadních vod do pořádku.

- Variabilita řešení

Systém zahrnuje DČOV od těch nejmenších pro 1–5 ekvivalentních obyvatel až po velké, s kapacitou do 50 EO. To znamená, že je možné napojit jednotlivé domácnosti, i „hnízda“ po několika domech (což je lepší pro zajištění plynulosti provozu ČOV, ale pochopitelně také náročnější na domluvu a spolupráci vlastníků).

- Možnost zapojit jen ty, kdo budou mít zájem

Není potřeba řešit průchod kanalizace přes pozemek vlastníka, který se zapojit nechce, nikdo by tedy svým nezapojením neměl zablokovat ostatní.

Limitující je v tomto ohledu pouze minimální počet zapojených obyvatel. V podmínkách aktuální výzvy MŽP je totiž stanoveno, že navržená soustava DČOV musí řešit minimálně 30 % z celkového počtu ekvivalentních obyvatel v rámci řešeného území (v domech užívaných pro trvalé rodinné bydlení, včetně rekreačních chat užívaných k trvalému bydlení).

Zapojit se mohou všichni trvale žijící, kteří jsou dosud bez domovní čistírny, nebo mají svou ČOV zastaralou, nevyhovující – což je potřeba prokázat na základě odborného posudku. Z praxe lze říci, že velká část čističek starších několika let nefunguje tak, jak by měla. Teoreticky je možná také varianta pouhého připojení stávající plně funkční DČOV k monitorovacímu systému.

- Nulové poškození komunikací

Celý systém jednotlivých DČOV je propojen pouze „virtuálně“, takže jeho vybudování se obejde bez rozkopaných silnic. To je jistě velké plus.

- Nezávislost na Frýdlantu i dalších institucích

Na rozdíl od centrální kanalizace svedené na čistírnu společnosti SMVAK je v tomto ohledu decentralizovaný systém jednodušší – odpadá nutnost spojenectví s Městem Frýdlant nad Ostravicí i provozovatelem čistírny odpadních vod.

- Ekologický bonus – zadržování vody v krajině

V době, kdy se stále více hovoří o vysychání krajiny, stojí za zmínku i tento aspekt. Přečištěná voda není odváděna pryč, ale zůstává v obci a je možné ji používat například k zalévání nebo jako užitkovou vodu v domácnosti.

Nic není zadarmo…

Samozřejmě i systém decentralizovaného čištění odpadních vod má svá úskalí a slabá místa. Bylo by hloupé je zastírat.

- Odpovědnost obce

Udržitelnost by po dobu 10 let spočívala na bedrech obce. Zásadní je v tomto směru konkrétní podoba smlouvy mezi obcí a uživateli, nastavení povinností, odpovědnosti apod.

- Zaměstnanec obce

Podle množství zapojených DČOV by se musel některý z obecních zaměstnanců určitou částí úvazku zabývat touto činností – kontrolou vzdálenou i „na místě“ a zhruba dvakrát do roka, dle potřeby, fyzickou údržbou jednotlivých čistíren. Ve zmiňovaném Rybí (190 DČOV) je to jeden zaměstnanec, který vedle správy a údržby čistíren vykonává i další činnost.

- Provozní náklady pro obyvatele

Jakékoli řešení představuje oproti současnému stavu pro majitele žump a septiků nárůst nákladů. Tedy samozřejmě pokud svědomitě každý týden svou žumpu nevyvážejí. Uvážíme-li však, na kolik takové jedno řádné vyvezení žumpy vyjde, vyznívá rázem i tento argument jednoznačně pro „decentrál“. Ani fungující DČOV ostatně není „zadarmo“ – laboratorní testy, chemie, čerpadla…

V případě centrální kanalizace by zase kvůli stočnému bylo třeba počítat s minimálně zdvojnásobením plateb za vodu.

Pro ilustraci opět příklad z Rybí. Tam obyvatelé platí asi 3 500 ročně za správu + cca 1 000 ročně za elektřinu.

- Minimum 30 % zapojených EO z celého řešeného území

O této podmínce pro získání dotace již byla řeč. Z celkového počtu cca 800 obyvatel vychází jako minimum asi 240 zapojených lidí. V obci je 302 domů s číslem popisným, takže zapojit by se mělo minimálně kolem stovky domů.

- Termín současné dotační výzvy končí 30. června

Rozhodnutí o tom, zda obec bude odkanalizování řešit právě formou decentralizovaného systému, je natolik zásadní, že mu musí předcházet veřejná diskuse. Jakékoli řešení je ostatně podmíněno přesvědčivým zájmem dobře informovaných občanů. Proto není reálné, že bychom do konce června byli schopni podat hotový projekt k žádosti o dotaci. Podle informací z ministerstva životního prostředí se ale počítá s vyhlášením výzvy další, do níž by se již Malenovice zapojit mohly.

O kanalizaci se v naší obci mluví již desítky let. Zpravidla s tím výsledkem, že se jakožto nesmírně nákladná, v zemi zakopaná a sama o sobě nijak vábná věc nakonec vždy znovu odloží… Nespokojme se s tím, že to nejde. Pojďme společně hledat řešení, které je reálné. Setkání občanů věnované tomuto tématu proběhne, jakmile to umožní epidemiologická situace.